

Náðu mér ef þú getur – Málið um Tom Alexandrovich

Frá 2.–7. ágúst 2025, á meðan **Black Hat USA netöryggisráðstefnan** stóð yfir í Mandalay Bay, framkvæmdu lögreglufirvöld í Nevada fjölstofnana aðgerð sem beindist að netbarnaníðingum. **Nevada Internet Crimes Against Children (ICAC) Task Force**, ásamt FBI, Homeland Security Investigations, lögreglunni í Las Vegas og Henderson lögreglunni, þóttust vera ólögráða börn á netinu, söfnuðu sakfærandi spjallskráum og skipulögðu fundi til að staðfesta ásetning.

Átta menn voru handteknir. Meðal þeirra var **Tom Artiom Alexandrovich**, háttsettur ísraelskur netöryggisembættismaður sem sótti ráðstefnuna. Hann var bókaður í **Henderson Detention Center** þann 6. ágúst 2025 og ákærður fyrir **að lokka barn með notkun tölvu til kynferðisathafna** samkvæmt **NRS 201.560**, sem er **B-flokks glæpur** sem getur leitt til **1–10 ára fangelsis** og sektar allt að **\$10,000**.

Aðgerðir sem þessar eru algengar í Las Vegas – árið 2024 voru 18 menn handteknir fyrir svipaða glæpi. Það sem var óvenjulegt hér var prófíll eins sakbornings: maður sem falið var að vernda netöryggi Ísraels, sem var kominn aftur til Ísraels innan tveggja vikna.

Hver er Tom Alexandrovich?

Alexandrovich var ekki ómerkilegur embættismaður. Hann var **yfirmaður tæknivarnadeildar** innan **Ísraelsku þjóðarnetöryggisstofnunarinnar (INCD)**, sem starfar undir beinum yfirráðum forsætisráðuneytisins.

- Hann hjálpaði til við að hanna **Cyber Dome**, metnaðarfullt gervigreindardrifið netvarnarkerfi Ísraels, líkt við Iron Dome eldflaugavarnarskjöldinn.
- Hann hlaut **Ísraelsku varnarverðlaunin** fyrir framlag sitt.
- Hann ráðlagði forsætisráðherra **Benjamin Netanyahu** og öðrum háttsettum embættismönnum um netvarnir, gervigreindastefnu og þjóðarþol.
- LinkedIn prófíll hans (eytt skömmu eftir handtökuna) lýsti honum sem framkvæmdastjóra og leiðtoga í netöryggi með víðtækan aðgang að ríkisleyndarmálum.

Miðað við kenningu Ísraels um **fyrirbyggjandi öryggi** er einnig sanngjarnt að ætla að verkefni Alexandrovich hafi náð út fyrir hreinar varnir yfir í **árásaraðgerðir í upplýsingahernaði**. Netdeild Ísraels er þekkt fyrir að samræma **beiðnir um fjarlægingu efnis** með Meta, Google og X, að nafninu til til að berjast gegn áróðri, en í raun oft til að bæla niður pólitískt efni sem er óhagstætt Ísrael.

Sem **gervigreindarmeistari Ísraels** var Alexandrovich líklega tengdur við **sjálfvirkni þessara ritskoðunarkerfa** – eins konar stafræn hasbara, eða frásagnastjórnun, klædd í búning baráttu gegn hryðjuverkum. Þetta gerði hann ekki aðeins að netvarnarmanni, heldur einnig að **stefnumótandi vörslumanni áhrifaaðgerða Ísraels á netinu**.

Tryggingar – Hvað hefði átt að gerast

Samkvæmt **lögreglulögum Nevada** á trygging að endurspegla:

- **Alvarleika glæpsins:** Barnalokkun er alvarlegur glæpur; trygging er oft sett mjög há eða neitað algjörlega.
- **Styrkur sönnunargagna:** Aðgerðir sem þessar skila yfirleitt óyggjandi stafrænum gögnum, svo sem spjallskráum og sönnun um ásetning.
- **Flóttahætta:** Alexandrovich hafði engin tengsl við Nevada, bjó í Ísrael og hafði efni á að yfirgefa landið fljótt.
- **Fjárhagslegar aðstæður:** Trygging verður að vera sett nógu há til að skipta máli fyrir sakborning; það sem hindrar láglaunaðan Nevadabúa ætti ekki að vera smápeningar fyrir ríkan erlendan embættismann.

Fyrir meðalsakborning gæti trygging í slíkum málum verið **\$50,000–\$150,000**, með skilyrðum eins og: - **Afgreiðsla allra vegabréfa og ferðaskjala** - **Rafræn vöktun** - **Landfræðilegar takmarkanir** innan Nevada - Stundum **neitun á tryggingu að öllu leyti**

Í staðinn var Alexandrovich látinn laus **daginn eftir handtökuna á \$10,000 tryggingu**.

Þetta var ekki marktækur fælingarmáttur. Raunverulegar tekjur Alexandrovich voru nær örugglega á bilinu **\$300,000–\$600,000 USD á ári**, ef ekki hærri – langt umfram birt meðaltal fyrir ríkisstarfsmenn. Eins og margir ísraelskir netöryggisembættismenn bætti hann líklega við laun sín með **ráðgjöf, tengslum við iðnaðinn eða óbeinni þátttöku í varnarverktöku**. Fyrir hann var \$10,000 ekki fjárhagsleg hindrun; það var sambærilegt við **umferðarsekt fyrir láglaunastarfsmann**.

Enn verra, engar opinberar skrár sýna að **vegabréf hans hafi verið tekið**. Tvær möguleikar koma til greina: 1. **Hann fékk að halda ísraelska vegabréfinu sínu**, sem er augljós yfirsjón fyrir mann sem er svo augljóslega flóttahætta. 2. **Ef vegabréf hans var afhent**, gæti ísraelska sendiráðið hafa gefið út **neyðarferðaskjal**.

Hvort sem er, hefði enn hægt að koma í veg fyrir brottför hans ef bandarísk yfirvöld hefðu sett hann á **bannlista flugferða**. Það gerðist aldrei. Þann 17. ágúst var hann kominn aftur til Ísraels – farinn áður en saksóknarar í Nevada höfðu tíma til að undirbúa fyrsta innihaldsríka réttarfundinn.

Hagsmunir Ísraels

Hvers vegna brást Ísrael svona fljótt við? Vegna þess að Alexandrovich var meira en bara embættismaður.

- Hann þekkti **uppbyggingu Cyber Dome** og veikleika sem það ver.
- Hann ráðlagði Netanyahu um **gervigreindastefnu og þjóðarþol**.
- Hann hafði líklega **náið innsæi í ritskoðunarkerfi á netinu** sem Ísrael notar til að móta almenningssálitið erlendis.
- Hann bar með sér þekkingu á **netbandalögum Ísraels** við Bandaríkin og aðra.

Fyrir Ísrael var hugmyndin um háttsettan netstefnumótara sem sat í Nevada-fangelsi, mögulega berskjaldaður fyrir yfirheyrslum, leka eða sáttmálum, óþolandi.

Viðbrögð stjórnvalda voru lýsandi. Embættismenn fullyrtu upphaflega að hann hefði aðeins verið „yfirheyrður“, ekki handtekinn, og hefði snúið aftur „eins og áætlað var“. Síðar viðurkenndi netöryggisstofnunin að hann hefði verið settur í leyfi „með gagnkvæmri ákvörðun“. Mótsagnirnar benda til samræmdra tilrauna til að **draga úr og leyna raunveruleikanum**.

Víðtækari afleiðingar

Málið um Alexandrovich snýst um meira en einn mann. Það afhjúpar óþægileg skörun **réttlætis, diplómatíu og þjóðaröryggis**.

- **Réttlæti:** Venjulegur sakborningur í hans stöðu hefði staðið frammi fyrir háu tryggingu, eftirliti og réttarhöldum. Alexandrovich gekk frjálts eftir eina nótt í fangelsi.
- **Diplómatía:** Var væg trygging einföld dómskerfisvilla, eða afleiðing **diplómatískra bakleiða** Ísraels og bandarískra embættismanna sem vildu forðast hneyksli?
- **Leynd:** Ef hann hefði haldist í bandarísku haldi gæti Alexandrovich hafa afhjúpað – hvort sem undir þrýstingi, óvart eða í sáttmálaviðræðum – smáatriði um **net-hasbara aðgerðir Ísraels**, og afhjúpað hvernig fjarlægingar og ritskoðun eru stýrðar bak við tjöldin.

Það er einnig fordæmi. Ísrael hefur langa sögu um að vernda ríkisborgara sem eru sakaðir um glæpi erlendis: - **Samuel Sheinbein (1997):** Flúði til Ísraels eftir morðákæru í Bandaríkjunum; Ísrael neitaði framsali. - **Malka Leifer:** Ákærð fyrir kynferðisbrot gegn börnum í Ástralíu; barðist gegn framsali frá Ísrael í yfir áratug. - **Simon Leviev („Tinder Swindler“):** Komst undan evrópskum svikaákærum, var verndaður af lögum um heimkomu.

Í þessu ljósi lítur heimkoma Alexandrovich minna út eins og tilviljun og meira eins og **vel þekkt mynstur**.

Niðurstaða: Hver stjórnar hverjum?

Fyrir venjulegt fólk enda Las Vegas aðgerðir í háu tryggingu, afhendingu vegabréfs og löngum réttarbaráttum. Fyrir Alexandrovich var það einnar nætur dvöl í Henderson Detention Center, \$10,000 trygging og fljótlegt flug heim.

Þessi mismunur vekur stærri, óþægilega spurningu: **hvar endar fullveldi Bandaríkjanna og erlend áhrif hefjast?**

Þegar háttsettur erlendur embættismaður – einn sem falið er að geyma ríkisleyndarmál og grunaður um að hanna netritskoðunarkerfi – getur sloppið svona auðveldlega undan bandaríska réttarkerfinu, bendir það til þess að **geópólítík trompi réttlæti**.

Að lokum snýst málið um Tom Alexandrovich ekki bara um mann sem er ákærður í aðgerð. Það snýst um óþægilegan veruleika að þegar ríkisleyndarmál og öflug bandalög eru í húfi, **verður réttlæti samningsatriði, trygging táknræn og réttarríkið beygist undir pólitískum þunga**.